

Toholammin lukion opinto-opas 2020-2021

TOHOLAMMIN LUKION OPINTO-OPAS 2020-2021

Toholammin lukio on keskiasteen oppilaitos. Se antaa hyvän pohjan korkeakouluopintojen ja muiden ammatillisesti eriytyvään koulutukseen kuuluvien opintojen aloittamiseksi. Toholammin lukio on vahva **yleislukio**, joka antaa opiskelijoilleen monipuoliset valmiudet kansainvälistyvään tietoyhteiskuntaan.

Lukio toimii koulukeskuksessa samassa kiinteistössä peruskoulun kanssa. Lukion ylläpitäjänä on Toholammin kunta. Sitä valvoo sivistyslautakunta.

Opiskelu nopeatempoisessa kurssimuotoisessa lukiossa vaatii täsmällisyyttä. Taataksemme hyvät mahdollisuudet opiskeluun sovimme yhteiset säännöt opiskelurauhan säilyttämiseksi. Tutustu tämän oppaan ohjeisiin huolella.

LUKIOLAKI 25 §

Opiskelijan velvollisuudet

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti.

Koulun osoite ja puhelimet

Toholammin lukio
Ullavantie 18 A
69300 TOHOLAMPI

Rehtori
Jussi Peltokangas
040 1505 235

Kanslia
Marjut Kaattari
040 1505 236

Opinto-ohjaaja
Outi Virkkala-Uusipaikka
040 1505 237

Luokattomuus ja opiskelu

Luokattomassa lukiossa ei välttämättä tarvitse edetä oman luokan tahdissa, vaan voi opiskella oman hyväksytyin suunnitelmansa mukaisesti. Lukio-opinnot on mitoitettu kolmelle vuodelle. Opiskelijan tulee suorittaa ne enintään neljässä vuodessa, ellei rehtori erityisestä syystä myönnä opiskeluaikalle pidennystä. Luokattomuuden perusajatus on opiskelun joustavuus. Opiskelija ei voi jäädä luokalle. Hän saa itse päättää, mitä kursseja hän vuoden aikana opiskelee.

Lukio tarjoaa sinulle

- *laajan yleissivistyksen
- *joustavat opiskelumahdollisuudet
- *mahdollisuuden painottaa itse opintojasi reaaliaineisiin, kieliin tai matemaattisiin aineisiin
- *mahdollisuuden valita muihin aineisiin liittyviä soveltavia kursseja

Luokaton lukio edellyttää sinulta

- *omien opintojen hyvää ja pitkäjänteistä suunnittelua
- *oman opinto-ohjelman perusteellista harkintaa ja laatimista
- *vastuuta omista opinnoista ja valitun opinto-ohjelman hyvää noudattamista
- *kykyä ja halua arvioida ja kehittää omaa opiskelutaitoa
- *halua suunnitella omaa elämänuraa
- *kykyä itsenäiseen työskentelyyn

Miten lukiossa opiskellaan

Lukiossa käsitellään laajoja asiakokonaisuuksia. Läksyjä ja kokeisiin luettavaa on paljon. Itsenäisen työn ja oman vastuun osuus kasvaa koko ajan. Kurssit etenevät nopeasti. Sinusta voi tuntua, että pystyisit parempaan, jos aika riittäisi ja jaksaisit enemmän. Ennakoi tilanne ja ryhdy auttamaan itseäsi esimerkiksi seuraavasti:

- *vältä myöhästymistä ja aiheettomia poissaoloja
- *käytä oppitunnit tehokkaasti: kuuntele, osallistu ja kysy
- *käytä oppikirjan lisäksi muitakin tietolähteitä
- *tee kotitehtävät joka päivä ja pyri ymmärtämään lukemasi
- *suunnittele kotityöskentelyllesi aikataulu jota noudatat
- *pyydä tarvittaessa tukiopetusta
- *opettele opiskelemaan ryhmissä ja pareittain
- *huolehdi terveydestäsi ja fyysisestä kunnostasi

Käsitteitä, ohjeita ja käytäntöä

Wilma

Oppilaiden ja opettajien henkilökohtaiset lukujärjestykset löytyvät Wilmasta. Sitä kautta löydät myös suorituksesi ja kurssivalintasi. Wilmaa käytetään myös poissaolojen seurantaan ja yhteydenpitoon. Wilman nettiosoite on <https://toholampi.inschool.fi/>. Lukion oppilailla on kouluverkkoon omat henkilökohtaiset salasanat. Tämä sama toimii myös wilman tunnuksena. Salasana vaihdetaan aina kouluverkon kautta.

Kurssi

Yhteen lukiokurssiin on käytettävissä 38 vuosiviikkotuntia. Kurssin päättyessä on tavallisesti loppukoe, joka vaikuttaa kurssista saatavaan arvosanaan. Kurssi on keskitetty yleensä yhteen jaksoon, jolloin kyseistä oppiainetta on neljä 56 minuutin pituista oppituntia viikossa. Eräiden aineiden, esimerkiksi liikunnan, kursseja on hajautettu useamman jakson ajalle. Kaikki opetussuunnitelman soveltavat tai syventävät kurssit eivät toteudu joka vuosi. Tällainenkin kurssi on mahdollista suorittaa itsenäisesti opiskellen.

Kokonaiskurssimäärä

Opiskelijan on suoritettava vähintään 75 kurssia. Suositeltavaa on, että opiskelija suorittaa enemmän, sillä jokainen lisäkurssi parantaa ylioppilaskirjoitusvalmiuksia ja laajentaa jatko-opintomahdollisuuksia. Kurssit voivat olla pakollisia, syventäviä tai soveltavia. Pakollisia kertyy lyhyen matematiikan lukijoille 47 ja pitkän matematiikan lukijoille 51. Syventäviä kursseja on suoritettava vähintään 10. Lisäksi voi ottaa soveltavia kursseja jopa toisista oppilaitoksista niin, että kokonaiskurssimääräksi tulee vähintään 75. Ylärajaa ei ole. Aloitettut kurssit on suoritettava loppuun.

Opinto-ohjaus

Oppilaanohjauksen ensimmäinen pakollinen kurssi on hajautettu koko lukion ajalle. Toinen pakollinen kurssi on kolmantena vuotena. Luokkaopetuksen lisäksi oppilaalla on vuosittain henkilökohtaista opastusta. Ohjauksen tarkoituksena on auttaa lukion suorittamiseen liittyvissä asioissa, antaa tietoa lukion jälkeisistä opinnoista ja työelämästä, selkiyttää uravalintaa ja hoitaa yhteyksiä muihin oppilaitoksiin. Ohjausta toteuttavat opinto-ohjaaja, rehtori ja ryhmänohjaajat.

Oppitunnit

Oppitunnit on varattu opiskelemiseen. Mikäli oppilas häiritsee tuntia, hänen on poistuttava välittömästi opettajan sitä pyytäessä. Luokasta poistettu oppilas merkitään tunnilta pois saolleeksi.

Oppitunneilla ei pidetä ulkovaatteita vaan ne säilytetään luokan ulkopuolella naulakossa. Matkapuhelin ei saa häiritä oppituntia. Laita puhelin äänettömälle pois näkyvistä.

Materiaalit

Opiskelijoiden on huolehdittava tunneille itselleen tarvittavat materiaalit. Kurssin suoritus edellyttää, että opiskelijalla on oppikirjat ja kurssilla välttämättömät materiaalit.

Koetilanteet

Koetilanteessa oppilaalla saa olla vain kokeessa tarvittavat välineet esillä. Ylimääräiset tarvikkeet, kännykät mukaan luettuna, pakataan reppuun, joka viedään valvojalle kokeen alussa. Pidä myös huolta, ettei koepapereissa, laskimissa, taulukkokirjoissa tai missään koepaikkasi ympäristössä ole mitään kokeeseen liittyvää tekstiä. Pienikin poikkeaminen näistä säännöistä tai muu vilpin yritys koetilanteessa johtaa koko kurssisuorituksen hylkäämiseen.

Oppilas joka saa hylätyn arvosanan tai on esimerkiksi sairauden vuoksi estynyt osallistumaan kurssikokeeseen voi suorittaa kurssin uusintakuulustelussa. Hyväksytyä arvosanaa voi yrittää korottaa kerran elokuussa, tammikuussa ja toukokuussa järjestettävänä koepäivinä.

Poissaolot

Poissaoloihin on pyydetty lupa etukäteen. Mikäli opiskelija on poissa yli kuudelta kurssin tunnilta, kurssin suoritus keskeytyy. Tästä voidaan poiketa vain erityisen painavista syistä ja tapaukset käsitellään oppilashuoltoryhmässä. Kaikilla kurssin poissaoloilla täytyy olla hyväksyttävä selvitys. Yksikin poissaolo ilman hyväksyttävää selvitystä aiheuttaa kurssin keskeytymisen.

Työjärjestyksestä poikkeavien tapahtumien ajalta poissaolot kirjataan lukujärjestyksen mukaisesti. Koulun yhteiset tilaisuudet ovat kaikille pakollisia lukujärjestyksestä riippumatta.

Etukäteen luvan poissaoloon voi myöntää ryhmänohjaaja tai rehtori, mikäli poissaolo on yli viisi päivää. Tällöin tuntien korvaaminen sovitaan etukäteen.

Myöhästyminen

Tunnilta myöhästynyttä oppilasta ei oteta tunnille, vaan hänelle merkitään poissaolo, ellei hänellä ole esittää perusteltua syytä myöhästymiseensä. Tällä turvataan ajoissa paikalla olevien opiskelurauha.

Opinto-ohjelman tarkistaminen

Opinto-ohjelman tarkistus voi olla tarpeen, kun jokin kurssi etenemisesteen takia on käytävä uudestaan tai kun opiskelija haluaa kurssin päätyttyä vaihtaa oppiaineen toiseen tai muuttaa esimerkiksi matematiikan oppimäärän laajuuden. Kaikki muutokset tehdään viimeistään viikkoa ennen uuden jakson alkamista.

Koulusta eroaminen

Jos harkitset koulusta eroamista, niin asiasta on hyvä keskustella ennakkoon rehtorin tai opinto-ohjaajan kanssa. Eroamisesta tulee lisäksi jättää rehtorille kirjallinen ilmoitus, jonka alle 18-vuotiaiden puolesta allekirjoittaa myös huoltaja.

Ylioppilastutkinto

Ylioppilastutkinnossa on suoritettava hyväksytysti neljä pakollista koetta. Vain äidinkieli ja kirjallisuus on pakollinen kaikille. Muut kolme tutkintoon vaadittavaa pakollista ainetta voi valita vapaasti lukioaineista. Meillä niitä ovat englanti, ruotsi, saksa, venäjä, matematiikka ja jokin reaaliaine. Yhdessä aineessa tulee suorittaa ns. vaativampi koe. Ylioppilaskokeen järjestelyistä ja muutoksista informoidaan erikseen hyvissä ajoin ennen ilmoittautumisia.

Ylimääräisiä kokeita voi suorittaa niin monta kuin haluaa. Tutkinnon voi suorittaa hajautetuna enintään kolmena peräkkäisenä kertana. Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä on vaativuudeltaan kaksi erilaista koetta, joista kokelaan tulee suorittaa vähintään yksi vaativampi koe. Esim. laajan matematiikan lukija voi osallistua laajan matematiikan kokeeseen, yleisen matematiikan kokeeseen tai reaalikokeeseen edellytyksellä, että kielikokeena on vaativampi koe.

Oikeus osallistua tutkinnon tiettyyn kirjalliseen kokeeseen syntyy oppilaalle, kun hän on suorittanut oppiaineen pakolliset kurssit. Ilmoittautuminen tapahtuu syksyn kokeeseen kesäkuun alussa ja kevään kokeeseen marraskuussa. Ilmoittautuminen on aina sitova - suorituskertaa menee ja maksut on maksettava. Ylioppilastutkinto perustuu kussakin oppiaineessa pakollisille ja syventäville kursseille.

Oppilaskunta

Oppilaskunnan muodostavat kaikki lukion oppilaat. Toiminnan tarkoituksena on järjestää lukioperinteisiin kuuluvia juhlatilaisuuksia, tapahtumia ja vaikuttaa oppilaiden viihtymiseen koulussa sekä tehdä aloitteita ja toimia opiskeluolosuhteiden parantamiseen koulussa. Lukuvuoden alussa pidettävässä yleiskokouksessa valitaan oppilaskunnalle hallitus, johon kuuluu yksi oppilas kustakin oppilasryhmästä. Oppilaskuntaa ohjaa lukion opettaja.

Kuraattori ja terveydenhoito

Koulussamme toimii koulukuraattori. Hänen kanssaan voit käydä keskustelemassa mielitäsi askarruttavista asioista. Älä epäröi ottaa yhteyttä, jos sinua mietityttää jokin koulunkäyntiin, vapaa-aikaan, kavereihin, perhesuhteisiin tai omaan vointiin liittyvä asia.

Kuraattorin työ muodostuu lähinnä oppilaiden tapaamisista, jolloin tilannetta selvitetään yhdessä. Koulukuraattori toimii yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajiensa, luokan, opettajien, muun kouluyhteisön ja tarvittaessa myös muiden, koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Tapaamiset kuraattorin kanssa ovat luottamuksellisia ja kuraattoria sitoo vaitiolovelvollisuus. Asioista, jotka ovat tulleet esille luottamuksellisissa keskusteluissa, annetaan tietoa vain, mikäli se on välttämätöntä ja vain siinä määrin kuin on sovittu.

Kuraattorin työhuone sijaitsee koulullamme ja hänet tavoittaa parhaiten puhelimitse 040 1505 242.

Kouluterveydenhoitaja on tavattavissa koulun vastaanottotilassa. Lääkärintarkastukset järjestetään kansanterveyslain mukaan.

Lukion arvostelukäytäntö

Kokonaiskurssimäärän kertyminen

Oppilaan kurssikertymään hyväksytään Keskipohjanmaan konservatorion tai vastaavien musiikkioppilaitoksien, Artesaaniopiston, kesälukion, kansalaisopiston tai muun vastaavan oppilaitoksen kurseja asianomaisen aineen opettajan ja rehtorin harkinnan mukaan.

Opinto-ohjelman tarkistaminen

Lukio-opiskelun alussa oppilas tekee opinto-ohjaajan kanssa opintosuunnitelman. Kurssi-valinta on sitova, ellei oppilas viimeistään viikkoa ennen kunkin kurssin alkua jätä rehtorille kirjallista muutosehdotusta.

Kurssien suoritusjärjestys

Kurssien suositeltu suoritusjärjestys selviää kurssiselostuksesta sekä valintaoppaasta.

Oppilasarviointi

Oppilasarviointi suoritetaan Opetushallituksen antaman oppilasarvioinnin perusteiden mukaan. Niiden mukaan arvioinnissa voidaan ottaa huomioon kirjalliset kokeet, opiskelun jatkuva havainnointi ja muut opiskelijan tuotokset. Myös opiskelijan oma itsearviointi voidaan ottaa huomioon käyttäen hyväksi muun muassa kurssin arviointikeskusteluja.

Päättötodistuksessa numeroin arvioitavat oppiaineet

Pakollisten oppiaineiden ja valinnaisten vieraiden kielten oppimääristä annetaan lukioasetuksen mukainen numeroarvosana. Opinto-ohjauksesta ja teemaopintojen kurseista annetaan suoritusmerkintä. Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän liikunnasta ja sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden kurssin, sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi kurssia.

Etenemisehto

Opiskelija ei voi jatkaa oppiaineen opiskelua, jos hän saa kahdesta peräkkäisestä kurssista hylätyn arvosanan. Keskeytynyt kurssi (k) katsotaan hylätyksi.

Hylätyn kurssiarvosanan uusiminen

Hylättyä kurssiarvosanaa opiskelija voi yrittää korottaa uusimalla yhden kerran kurssikokeen tai käymällä kurssin uudelleen. Erityisestä syystä opiskelija voi myöhemmin yrittää korottaa hylättyä kurssiarvosanaa myös muulla, opettajan kanssa sovittavalla tavalla.

Hyväksytyin kurssiarvosanan uusiminen

Hyväksytyä kurssiarvosanaa opiskelija voi yhden kerran koettaa korottaa uusintakokeessa tai opiskelemalla kurssin uudelleen. Arvosana määräytyy paremman kurssisuorituksen mukaan. Hyväksytyin kurssin uusintakokeet järjestetään elo-, tammi- ja toukokuussa.

Itsenäinen opiskelu

Opiskelija voi suorittaa kurssin itsenäisesti opetukseen osallistumatta sopimalla rehtorin kanssa ja neuvottelemalla asiasta lähemmin opettajan kanssa. Osaamisensa opiskelija osoittaa opettajan määräämin suorituksin sekä osallistumalla mahdolliseen kurssikokeeseen. Työmäärä vastaa normaaliopetuksen mukaista kurssia. Ristiinvalintatilanteissa itsenäinen opiskelu antaa mahdollisuuden toteuttaa henkilökohtaista kurssisuunnitelmaa. Edellytyksenä on myös, että kurssi ei ole tarjolla normaaliopetuksena kyseisellä jaksolla.

Kurssitodistus

Opiskelija saa suorittamansa kurssin päätyttyä pääsääntöisesti kirjallisen arvosanan jakso-todistukseen. Se toimii tiedotteena huoltajalle. Tiedotteeseen alaikäisen opiskelijan on hankittava huoltajan allekirjoitus.

Oppiaineen arvostelu

Oppiaineen oppimäärän hyväksyty suoritus edellyttää, että oppimäärään kuuluvista pakollisista ja syventävistä kursseista vähintään 2/3 on suoritettu hyväksytysti ilman kahta peräkkäistä hylättyä kurssia.

Oppiaineen arvosana määräytyy kaikkien oppiaineen kurssien arvosanojen pohjalta, mutta ei välttämättä niiden keskiarvona. Oppiaineen arvosanan päättää oppiaineen opettaja tai kyseisen aineen opettajat yhdessä.

Oppimäärän arviointi

Päättöarvioinnista päättävät rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.

Lukion oppimäärän suorittaminen

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän, kun hän on suorittanut valitsemansa opiskeluohjelman mukaisesti vähintään 75 kurssia. Lukion suorittamisesta opiskelija saa päättö-todistuksen, josta ilmenee hänen suorittamiensa kurssien määrä ja arvosana. Päättö-todistuksen arvosanaa voidaan korottaa suullisen kuulustelun perusteella tai muulla opin- näytteellä, mikäli opiskelija osoittaa siinä suurempaa kypsyä ja aineen hallintaa kuin kurssien arvostelun mukaan määräytyvä oppiaineen arvosana edellyttäisi